

Hendl J. Přehled statistických metod zpracování dat. Praha: Portál 2004. 584 stran. ISBN 80-7178-820-1.

Název této publikace nevystihuje plně její náplň, nejde jen o výčet statistických metod, nýbrž také a hlavně o návod k vědeckému myšlení, plánování výzkumu, organizování dat a jejich využití. Základem je přirozeně popis statistických metod a statistického uvažování, ale nejde jen o popis, všude je podán návod k praktickému použití a souhrn problému. Jako zvláště cenný se mi jeví podrobný výklad o metaanalýze, me-

todě, která se významně uplatňuje v klinické medicíně v dnešní době, kdy se výzkum stává stále náročnějším. Platnost získaných poznatků je proto ověřována a vyjasňována kvantitativní analýzou a kritickým shrnutím publikovaných výsledků prací více autorů. Pro lékaře a zvláště pro klinika je znalost statistiky v rozsahu potřebném pro profesionální výzkum těžko zvládnutelná a vyžaduje spoluúčast odborníka. Avšak

alespoň rámcové seznámení se s touto problematikou je pro organizátora výzkumu potřebné a tato publikace k tomu poskytuje vhodnou příležitost.

*prof. MUDr. Zdeněk Mařatka, DrSc.
U páté baterie 40
162 00 Praha 6
e-mail: maratka@email.cz*

Doručeno do redakce: 22. 1. 2005

Kaňovský P, Bareš M, Dufek J et al. Spasticita, mechanismy, diagnostika, léčba. Praha: Maxdorf 2004. 423 stran. ISBN 80-7345-042-0.

V knize se nám dostává do rukou dílo předních českých odborníků v oblasti elektrofyziologie a pohybových poruch. Jde o trojici autorů tzv. brněnské „movement disorders“ školy, jejíž autoři vybudili ke spolupráci řadu lékařů jak z oboru neurologie a dětské neurologie, tak specialistů z dalších oborů (rehabilitace, pediatrie, neurologie, sexuologie, zobrazovacích metod a dalších).

Profesor Rektor v úvodu rozebral anatomické vztahy motorického systému. Diagnostice spasticity u dospělých a dětí a podrobnému rozboru neurofyziologických metod se věnuje docent Kurča a dr. Kraus. Dr. Brauner vysvětluje vývojovou kinéziologii a posturální vývoj u novorozenců a kojenců a podrobně rozebírá vyšetřování hybných stereotypů v dětském věku. Dále se zabývá fyzioterapeutickými metodami léčby spasticity v dětství. Docent Poul popisuje chirurgickou léčbu spasticity u DMO, přehled chirurgických metod léčby spasticity u refrakterních případů v dospělosti podává docent Novák. Dr. Ošlejšková a dr. Lněnička se věnují ve svých kapitolách neuropediatrické problematice dětských spastických pacientů.

Monografie je ale především uceleným dílem dr. Bareše, dr. Dufka a hlavního autora docenta Kaňovského, kteří spolu pracovali řadu let na I. neurologické klinice Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně pod vedením profesora Rektora.

Docent Kaňovský patří k našim předním expertům v problematice poruch motoriky a kognitivních funkcí. Specializuje se na dystonie, parkinsonské syndromy a elasticitu. Publikoval řadu prací jak v našich, tak zahraničních časopisech, je členem několika redakčních rad a odborných společností, členem výboru Movement Disorders Society. V současné době se ujal jako přednosta vedení Neurologické kliniky Palackého Univerzity v Olomouci. V knize zpracoval podrobný přehled topických syndromů, různé etáže senzomotorické integrace a patofyziologii spasticity.

Dr. Bareš je vedoucím lékařem neurofyziologických laboratoří při I. neurologické klinice FN u sv. Anny v Brně, věnuje se extrapyramidovému a neurodegenerativním onemocněním, spasticitě a klinické neurofyziologii. V roce 2002 obhájil titul Ph.D. Od podzimu 2003 se věnuje výzkumu v oblasti funkční magnetické rezo-

nance na univerzitě v Minneapolis. V publikaci zpracoval hodnocení spasticity podle škál, medikamentózní možnosti léčby spasticity u dospělých (gabaergně působícími léky, pomocí nervosvalového přenosu, iontovým přenosem, zdůvodnil podávání lokálních anestetik a intratekální podávání antispastických léků). Podrobněji se věnuje léčbě spasticity botulotoxinem v dospělosti u cévních mozkových příhod, roztroušené sklerózy a traumatických lézí, popisuje léčebný algoritmus pro použití botulotoxinu.

Dr. Dufek po odchodu z Neurologické kliniky vede soukromou elektrofyziologickou laboratoř v Brně na Rybkově ulici. Zpracoval kapitoly pojednávající o svalovém tonu.

Knihu vydalo nakladatelství Maxdorf v edici Jessenius v roce 2004 a bude jistě nepostradatelnou pomůckou neurologů, neuropediatrů a fyzioterapeutů v péči o pacienty se spastickým syndromem.

*MUDr. Jiří Mastík
I. neurologická klinika LF MU
a FN u sv. Anny, Brno
e-mail: jiri.mastik@fnusa.cz*

Doručeno do redakce: 10. 1. 2005